

ממתי יכול
הש"ץ להתחיל
'יתברך וישתבח'
בקדיש ?

איך להתחיל 'יתברך וישתבח'
לפני שסיימו הקהל את עניית איש"ר !
כדי שישמעו ויצאו י"ה בהמשך הקדיש.

מקורות: [מ"ב בסימון קכ"ד ס"ק ל"ז וע"ע סימן קכ"ה, סק"א: וכן בקדיש, על כל אחד שבבית הכנסת החיוב לשתוק ולהאזין לש"ץ, ואח"כ לענות אחריו אמן]

זכור !

איך לש"ץ להתחיל יתברך וישתבח,
קודם שסיימו הקהל את כל עניית איש"ר
כדי שישמעו הקהל היטב ויצאו י"ה בהמשך ! וכן כל כיו"ב.

גם החזן וגם הקהל, וכן בבית - כולנו מקדישים 2 שניות בין ברכה לברכה - לעניית אמן כהלכה!

לקבלת חומר ולשאלות ניתן לפנות למכון עניית אמן כהלכה:

מתי עונים

אמן

בקדיש ?

לאחר שסיים ש"ץ 'ואמרו אמן' !

ואם ענה אחרי 'ובזמן קריב' או 'דאמירן בעלמא' וכדומה,

יצא ידי חובת עניית אמן, כיון שסיים את עיקר הבקשה.

מקורות:

א"ר בסימן נ"ו סק"א באורך, ומספר המנהיג לרבינו ראב"ן מהראשונים. והביאו המ"ב [סימן נ"ו ס"ק ב'] "שאין הקהל עונים אמן עד שיאמר הש"ץ אמן" ע"כ. [ומש"כ לשון 'נוהגין' רצונו להדגיש דכה"ג לא מיקרי חטופה, כיון שהסתיימה עעם הבקשה לגמרי, אלא זה מדין גדלו להשם אתי ונרוממה שמו יחדיו' כמבואר במנהיג, ועיין ברכות מ"ה. לא יגביה וכו' שנאמר גדלו, שענינו לכבד את המעמד ואחידותו, וה"נ לנהוג כפי הסדר שנקבע לכתחילה], אבל מודה המ"ב שצריך להמתין, שלכן העתיקו, ומש"כ שאם ענה קודם יצא כנ"ל, ובקכ"ד, ס"ק ל"ה, שש"ץ המאריך הרבה ב'ואמרו אמן' וכו', אבל בתיבות הבקשה עצמה אפילו מאריך הרבה, ימתינו לו עד שסיים תיבות הבקשה עצמה, ולא יקדימו לענות ח"ו, ובמקו"א הארכנו.

זכור !

אם התחיל לענות אמן קודם שסיים ש"ץ 'ובזמן קריב' או 'דאמירן בעלמא' וכדומה – הו"ל אמן חטופה !
ולכתחילה יש להתחיל לענות אמן רק לאחר שסיים ש"ץ 'ואמרו אמן' !

מקורות: [עיין מ"ב בסימן קכ"ד ס"ק ל' וס"ק ל"ה]